

Hormonski poremećaji
**Nedostatak više
hormona hipofize**

Vodič za pacijente

Lak nivo čitljivosti

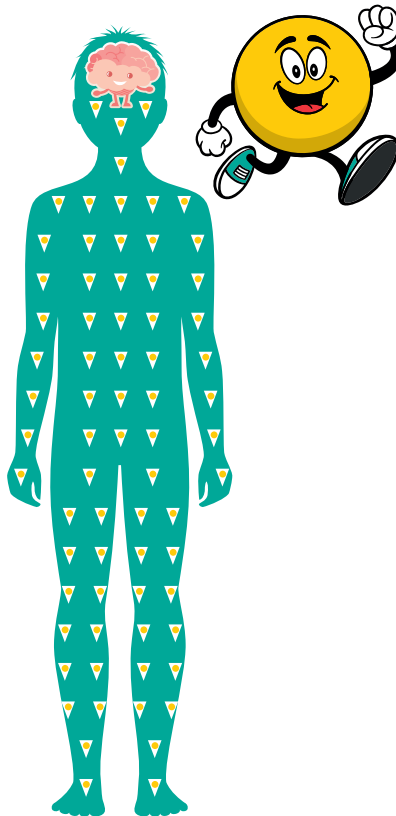

Zdravo!

Danas ćemo pričati o **nedostatku više hormona hipofize (NVHH)**. Možda ti ovaj naziv zvuči malo komplikovano, ali ne brini! Objasnićemo ti šta on znači, zašto nastaje i kako se leči.

Ali prvo, hajde da malo pričamo o tvom telu...

Mozak je veoma važan organ u tvom telu. Mozak deluje kao „šef“ tako što govori telu kada je vreme za rast, jelo i spavanje. To radi tako što proizvodi i šalje glasnike ostalim organima. Ovi glasnici se nazivaju **hormoni**.

Šta je nedostatak više hormona hipofize?

Nedostatak više hormona hipofize nastaje kada mozak ne uspe da proizvede više od jednog hormona u dovoljnoj količini.

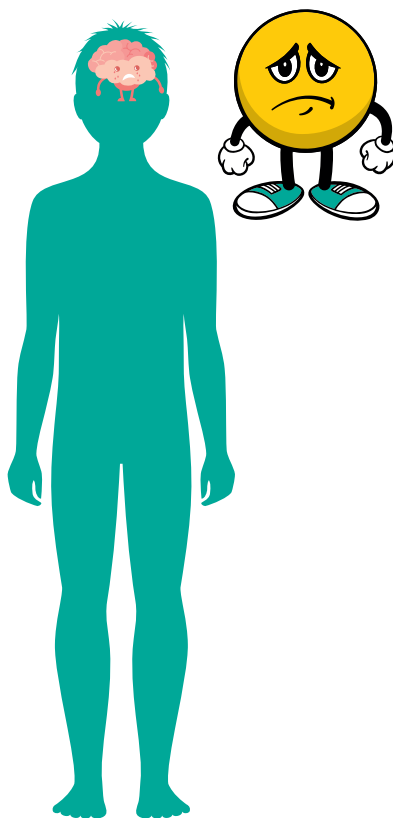
To može da uključuje neke ili sve sledeće hormone:

- Hormoni za rast tela.
- Hormoni za pubertet i rast.
- Hormoni koji ti pomažu da održiš telesnu temperaturu i pomažu da učiš.
- Hormoni koji pomažu u održavanju ravnoteže šećera.
- Hormoni koji pomažu u održavanju ravnoteže vode.

Zašto se to dešava kod dece?

Lekari kažu da se nedostatak više hormona hipofize javlja kada neki delovi mozga ne funkcionišu baš dobro. Kao rezultat toga, mozak ne može da proizvede neke od hormona koji su telu potrebni.

Obično prvi hormon koji počinje da otkazuje je hormon rasta. Posle nekog vremena, i drugi hormoni mogu početi da otkazuju. Kod nekih ljudi, gubitak funkcije hormona se može desiti odjednom, ali kod drugih to može trajati mesecima ili godinama.

Kako se leči nedostatak više hormona hipofize?

Kao što već znaš, NVHH nastaje kada mozak ne proizvodi dovoljnu količinu različitih hormona. Lekari ovo leče davanjem posebnih lekova. Ovi lekovi sadrže hormone koji nedostaju tvom telu. To može uključivati neke ili sve navedene hormone:

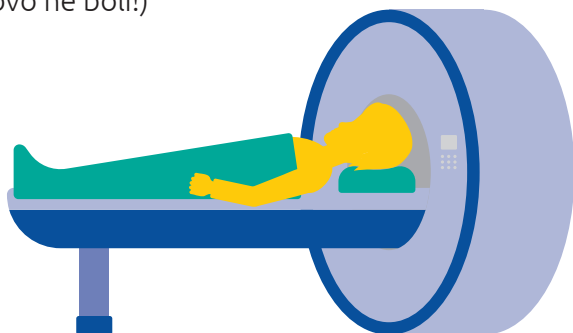
- **Hormon rasta:** Ovaj hormon pomaže tvom telu da raste. Ako imaš male količine ovog hormona, možda ćeš da rasteš sporije ili da budeš niži od tvojih vršnjaka. Lekari će ovo lečiti davanjem injekcije hormona rasta. Daje se svakoga dana specijalnim penkalom za injekcije koji je poput olovke.
- **Hormoni za pubertet i pubertetski rast:** Ovi hormoni pomažu tvom telu da raste i razvija se kada si tinejdžer. Ova terapija se daje samo u toj fazi. Može biti u obliku tableta, injekcija, flastera za kožu i gelova.
- **Hormoni koji pomažu da održiš telesnu temperaturu i da učiš:** Ovi hormoni pomažu tvom telu da održi telesnu temperaturu i da nesmetano učiš. Ako imaš premalo ovog hormona, može da ti bude hladno i da se osećaš umorno. Za lečenje ovog stanja jedanput dnevno se uzimaju tablete.
- **Hormoni koji pomažu u održavanju ravnoteže šećera:** Ovi hormoni pomažu u održavanju normalnog nivoa šećera u krvi. Ako imate premalo ovog hormona, možete se osećati malaksalo i loše. Za lečenje ovog stanja se koriste tablete dva ili tri puta dnevno.
- **Hormoni koji pomažu u održavanju ravnoteže vode:** Ovi hormoni su zaduženi da organima govore kada da zadrže ili kada da izbace vodu tako što vas teraju da idete u toalet. Ako imate previše ili premalo ovog hormona, možete se osećati loše zbog viška ili manjka vode! Za lečenje se koriste tablete ili sprejevi za nos, dva ili tri puta dnevno.

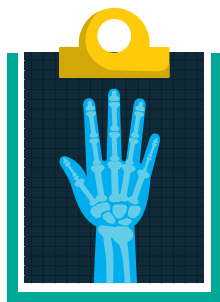
Kako se zna da će dete sa nedostatkom hormona rasta imati nedostatak i drugih hormona hipofize?

Kao što je već pomenuto, prvi hormon koji otkazuje je hormon rasta. Nakon toga, i samo kod neke dece, može doći do smanjenja nivoa i drugih hormona. Lekari će uraditi neke testove kako bi videli da li se ovo može desiti i tebi. Ovi testovi su sledeći:

- **Skeniranje mozga:** Bolje od rendgenskog snimka, specijalni magnetni skener omogućava lekarima da vide slike tvog mozga (ne brini, ovo ne boli!)

- **Koštana zrelost:** rendgenski snimak ruke da bi se proverilo koliko ćeš još da rasteš.

Ovi testovi će možda morati da se rade svakih nekoliko meseci ili godina. Zbog ovih testova nećeš morati dugo da budeš u bolnici.

Čestitamo!

Sada znaš šta je nedostatak više hormona hipofize, zašto nastaje i kako se leči. Ako neke stvari iz ove brošure nisu bile razumljive, ne ustručavaj se da pitaš svog lekara ili bilo kog člana tima u bolnici gde se lečiš.

Oni će ti rado objasniti sve što te zanima i pomoći ti da bolje razumeš.

Nedostatak više hormona hipofize

Ova brošura je deo serije **Hormonski poremećaji**.

Takođe su dostupne sledeće brošure:

Pubertet i dete sa nedostatkom hormona rasta
Prevremeni pubertet

Hitne informacije za decu sa nedostatkom kortizola
i hormona rasta i onu koja doživljavaju ponavljane
hipoglikemije

Kongenitalna adrenalna hiperplazija

Nedostatak hormona rasta kod mladih odraslih

Konstitucionalno (porodično) usporen rast sa
kasnim pubertetom

Kraniofaringeom

Intrauterini zastoj u rastu ili Dete rođeno malo za
gestacijsko doba

Hipertiroidizam

Hipotiroidizam

Dijabetes tipa 2 i gojaznost

Inspidni dijabetes

Razvoj ovih brošura je finansiran (kao doprinos medicini) od strane kompanije Merck. Zasnovane su na originalnoj seriji brošura koje su osmislile britanska Fondacija za rast dece i BSPED, kao i prethodnim adaptacijama za lake i prosečne nivoe čitljivosti od strane udruženja ESPE.

Ovu brošuru je prevela dr Katarina Mitrović, pregledala je dr Slađana Todorović, a odobren je od strane Udruženja za pedijatrijsku endokrinologiju Srbije (Serbian Paediatric Endocrine Society - SPES).

MERCK

